

บทที่ 2

แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัญหาการดำเนินงานหลังการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง บทบาท และภารกิจใหม่ ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ ของสำนักงานปลัดทั่วไปในพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยจะนำเสนอเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวความคิดและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ
2. การปฏิรูประบบราชการไทย
3. การปรับบทบาท ภารกิจ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. การปรับบทบาท ภารกิจ และแบ่งส่วนราชการกรมปลัดสัตว์
5. โครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดสัตว์จังหวัดหนองคาย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวความคิดและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ

1. ความหมายของการปฏิรูประบบราชการ

การปฏิรูประบบราชการ คือ การเปลี่ยนรูปแบบของระบบราชการอย่างขนานใหญ่ ตั้งแต่บทบาท หน้าที่ของรัฐ โครงสร้างอำนาจในระดับต่างๆ โครงสร้างรูปแบบองค์กร ระบบบริหารและวิธีการทำงานระบบบริหารบุคคล กฎหมาย กฎ ระเบียบ วัฒนธรรมและค่านิยม เพื่อให้ระบบราชการมีสมรรถนะสูง ในการเป็นกลไกการบริหารและจัดการประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับโลกได้เป็นระบบที่มีคุณภาพและคุณธรรม รวมทั้งประสิทธิภาพที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน โดยต้องเป็นระบบที่สร้างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีนิสัยการทำงานอย่างผู้รู้จริง ทำจริง มีผลงาน ขยันมีความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต กล้าคิด กล้าทำ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. 2528 : 34 – 42)

2. วัตถุประสงค์ของการปฏิรูประชาการ

เพื่อการปฏิรูประชาการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 ให้ราชการเป็นกลไกและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐบาล ในการนำนโยบายของรัฐบาลไปดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
- 2.2 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของประเทศในการแข่งขันระดับเวทีโลก ทางราชการ ต้องมีความรู้ความสามารถในการสร้างปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการแข่งขันของภาคเอกชนไทย
- 2.3 เพื่อสร้างความโปร่งใสความตรงไปตรงมาในการปฏิบัติราชการ
- 2.4 เพื่อให้ราชการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต
- 2.5 เพื่อสร้างวัฒนธรรมและคุณค่าใหม่ในราชการ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ความโปร่งใสการทำงานเป็นทีม การทำงานเพื่อประชาชน การมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม การพึ่งตนเองและมีความพอดีในการดำรงชีวิต

3. วิธีการจะปฏิรูประชาการ

การปฏิรูประชาการมีวิธีการดังต่อไปนี้

- 3.1 การปรับปรุงบทบาทของภาครัฐ
- 3.2 การปรับปรุงระบบบริหาร
- 3.3 การปรับปรุงโครงสร้าง
- 3.4 การปรับปรุงกลไกและกฎเกณฑ์
- 3.5 การปรับปรุงระบบข้าราชการ
- 3.6 การปรับปรุงวัฒนธรรมและค่านิยมของระบบราชการ
- 3.7 การปรับปรุงระบบเทคโนโลยี

4. ผลของการปฏิรูปแล้วราชการ

การปฏิรูประชาการมีผลดังต่อไปนี้

- 4.1 เป็นราชการที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุ้มค่าภาษีของประชาชน
- 4.2 เป็นราชการที่ซื่อตรงและโปร่งใส
- 4.3 เป็นราชการที่มีความรับผิดชอบ
- 4.4 เป็นราชการที่มีความแน่นอน

4.5 เป็นราชการที่มองการณ์ไกล

5. แนวทางการปฏิรูปภาคราชการ

การปฏิรูปราชการมีแนวทางดังนี้ (สมาน รังสิโยภฤกษ์. 2542 : 159 – 160)

- 5.1 ให้มีส่วนราชการที่มีขนาดเล็ก กะทัดรัด และเหมาะสมกับภารกิจหลัก (Down sizing) และมีความเป็นสากลมากขึ้น (More internationalization)
- 5.2 ให้ภาคราชการมีสมรรถนะที่จะแข่งขันในเวทีโลก (International competitive marketing)
- 5.3 ให้ภาคราชการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน หรือลูกค้าให้มากที่สุด (Customer oriented or customer focused)
- 5.4 สรุบบทบาทของภาคราชการจากการเป็นผู้ปฏิบัติเองมาเป็นผู้กำกับ ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนภาคเอกชน
- 5.5 ให้มีการแปรสภาพงานของภาคราชการ ไปให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนมากขึ้น (Privatization)
- 5.6 ลดการควบคุมของภาคราชการต่อภาคเอกชนให้น้อยลง โดยการแก้กฎระเบียบต่างๆ ที่ล้าสมัย (Deregulation)
- 5.7 ปรับทัศนคติของภาคราชการและภาคเอกชน ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการพัฒนาประเทศร่วมกัน และในฐานะที่เท่าเทียมกัน (Close collaboration between public and private sector)
- 5.8 ปรับทัศนคติแบบระบบการทำงานของภาคราชการจากการปกครองมาเป็นการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน (To serve rather than be served)
- 5.9 ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น (Decentralization)
- 5.10 ให้ภาคราชการสนองตอบต่อเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาประเทศ (Common goals or shared vision)

6. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิรูประบบราชการ

การปฏิรูปราชการมีปัญหาและอุปสรรคดังนี้

- 6.1 การขาดความต่อเนื่องของเจตนารมณ์ทางการเมือง
- 6.2 การขาดการกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ในอนาคต หรือวิสัยทัศน์ของชาติ

6.3 การขาดบุคลากร และหน่วยงานที่มีพลังในการปรับปรุงหรือ ปฏิรูประบบราชการการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงเนื่องจากข้าราชการระดับสูงและนักการเมือง

7. ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูประบบราชการ

เมื่อทราบว่า จะปฏิรูปในเรื่องอะไร และมีแนวคิดอย่างไร แล้วในขั้นต่อไป ก็จะต้องมาพิจารณาว่า จะปฏิรูป เพื่ออะไร ดังนั้นเพื่อให้การปฏิรูปภาคราชการมีเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนว่าจะปฏิรูปเพื่ออะไร และจะปฏิรูปอย่างไร ที่จะสามารถดำเนินการได้ตามกำหนดเวลา

7.1 ขั้นตอนยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ มีดังต่อไปนี้ (สมาน รังสิโยภฤกษ์. 2542 : 160 – 170)

7.1.1 การกำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วม (Common goals or shared vision) ในการพัฒนาประเทศให้ชัดเจนว่าใน 20 – 25 ปีข้างหน้า จะพัฒนาประเทศให้เป็นอย่างไร เช่น จะพัฒนาให้เป็นประเทศเกษตรอุตสาหกรรม เป็นประเทศอุตสาหกรรม หรือเป็นประเทศที่พัฒนาอย่างสมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน เป็นต้น ซึ่งเป็นการมองไปข้างหน้าไกลกว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 4 – 5 ช่วงตัว เป็นการกำหนดสภาพการณ์ที่พึงประสงค์ในอนาคต (The future : desired state) และเป็นการกำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาประเทศ (Thailand : vision) ใ้ได้อย่างชัดเจน จะเป็นรากฐานหรือแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งการปฏิรูปภาคราชการ และเพื่อให้การกำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมเป็นเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้ความคิดเห็น ก็อาจดำเนินการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น โดยวิธีประชาพิจารณ์ก็ได้

7.1.2 สำหรับการปฏิรูปภาคราชการนั้น ให้ดำเนินการโดยการประเมินสภาพการณ์ในปัจจุบัน (The present state) ว่ามีปัญหาในเรื่องอะไรบ้างที่เกี่ยวกับภาคราชการที่จะต้องปฏิรูปเพื่อการสนองตอบหรือสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมที่กำหนดไว้ ว่าต้องการจะบรรลุสำเร็จในเรื่องอะไร อย่างไร เป็นช่วงๆ ไป เช่น ช่วงละ 5 ปี เป็นต้น

7.1.3 ตั้งคณะกรรมการชั่วคราว (Provisional commission) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาและจัดทำแผนการปฏิรูปภาคราชการระดับชาติหรือพิมพ์เขียวในการปฏิรูปภาคราชการ โดยให้ความอิสระแก่คณะกรรมการในการเสนอความเห็นว่าจะปฏิรูปในเรื่องอะไรตามข้อเสนอของคณะกรรมการทุกเรื่อง ซึ่งรัฐบาลผู้ป้อนได้เคยให้คำมั่นสัญญาแก่

คณะกรรมการมาแล้วในการ ปฏิรูปภาคราชการในทศวรรษ 1980 และเมื่อเสร็จภารกิจ คือ เสนอแผนการปฏิรูปภาคราชการระดับชาติหรือพิมพ์เขียวในการปฏิรูปภาคราชการต่อรัฐบาล แล้วก็จะยุบตัวเองไปโดยอัตโนมัติ

7.1.4 เพื่อให้การปฏิรูปภาคราชการตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นสามารถ ดำเนินการได้โดยเร็ว และเสร็จทันภายในเวลาที่กำหนดไว้ เห็นควรให้รัฐบาลขออำนาจพิเศษ จากรัฐสภาเป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจที่จะปรับปรุงกระทรวงทบวง (Reorganization) ตามแผนที่คณะกรรมการเสนอโดยไม่ต้องเสนอ รัฐสภาอีก ซึ่งเป็นแนวทางหรือยุทธศาสตร์หนึ่ง ที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้ใช้ในการปฏิรูป ภาคราชการตาม โครงการ “Reengineering of the bureaucracy” ที่กำลังดำเนินการอยู่ใน ขณะนี้ (ค.ศ. 1996 – 1997)

7.1.5 จัดตั้งหรือกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบ ในการปฏิรูปภาคราชการโดยตรง และมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถปฏิบัติงาน เต็มเวลาจำนวนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการชั่วคราว และ คณะกรรมการอื่นๆ เกี่ยวกับการปฏิรูปภาคราชการ และทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไป ตามแผนปฏิรูปภาคราชการระดับชาติ หรือพิมพ์เขียวในการปฏิรูปภาคราชการตามที่ คณะกรรมการเสนอไป และในการดำเนินการตามข้อเสนอคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการดำเนินการปฏิรูปภาคราชการ (Steering committee) ก็ได้

7.2 แผนปฏิรูปภาคราชการระดับชาติ มีดังต่อไปนี้ คือ

7.2.1 การกำหนดภารกิจหลัก (Mission) ของภาคราชการเสียใหม่ให้ เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและอนาคต

จากการศึกษาแนวทางในการกำหนดภารกิจของภาคราชการ ของบาง ประเทศซึ่งอาจนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดภารกิจหลักโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ภารกิจ (Business analysis) ซึ่งจะมีการวิเคราะห์ภารกิจทั้งหมดของส่วนราชการ โดยมีขั้นตอนในการ วิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) พิจารณาทบทวนภารกิจหรือกิจกรรมทั้งหมดว่า มีภารกิจหรือ กิจกรรมใดที่ภาคราชการมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปหรือไม่ หากไม่มีความจำเป็นก็ให้ ยุบเลิกไป

2) ถ้ายังมีความจำเป็นที่ภาคราชการจะต้องดำเนินการต่อไปนี้ ก็จะต้องพิจารณาต่อไปว่า มีภารกิจหรือกิจกรรมใดที่ปฏิบัติซ้ำซ้อนกับส่วนราชการอื่นหรือไม่ หากมีก็ให้ยุบรวมภารกิจเข้าด้วยกัน หรือให้โอนไปให้ส่วนราชการอื่นตามความเหมาะสม

3) ถ้าไม่มีการปฏิบัติซ้ำซ้อนกับส่วนราชการอื่น ก็ให้พิจารณาต่อไปว่า มีภารกิจหรือกิจกรรมใดที่เป็นภารกิจหรือกิจกรรมหลัก ของส่วนราชการนั้นๆ หรือไม่ หากมิใช่เป็นภารกิจหรือกิจกรรมหลัก ของส่วนราชการนั้นให้แปรสภาพหรือทำสัญญาว่าจ้างให้ภาคเอกชนรับไปดำเนินการแทน

4) ถ้าเป็นภารกิจหรือกิจกรรมหลัก ก็ให้พิจารณาต่อไปว่า มีภารกิจหรือกิจกรรมหลักใดที่จะสามารถมอบอำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานในภูมิภาค หรือหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นใดหรือไม่

5) ถ้าไม่สามารถมอบอำนาจหรือกระจายไปให้หน่วยงานอื่นรับไปดำเนินการแทนได้ก็ให้พิจารณาต่อไปว่า จะสามารถบริหารและจัดการ โดยการจัดตั้งหน่วยงานบริหารพิเศษได้หรือไม่ หากสามารถทำได้ก็ให้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานบริหารพิเศษ เพื่อรับภารกิจหรือกิจกรรมหลักบางอย่างดังกล่าวไปดำเนินการแทน

6) ถ้ายังมีการกิจหรือกิจกรรมหลักบางอย่างที่ไม่สามารถบริหารจัดการ โดยการจัดตั้งหน่วยงานบริหารพิเศษ ก็ให้พิจารณาต่อไปอีกว่า มีภารกิจหรือกิจกรรมหลักใดบ้างที่จะสามารถทำสัญญาว่าจ้างให้ภาคเอกชนรับไปดำเนินการแทน

7.2.2 การกำหนดระบบการบริหารและการจัดการ (Management) ของแต่ละภารกิจให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและมีคุณภาพ

7.2.3 การกำหนดโครงสร้างส่วนราชการ (Organization structure) ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจและระบบการบริหารและการจัดการ

7.2.4 การกำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ (Manpower determination) ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจและระบบการบริหารและการจัดการของแต่ละส่วนราชการ

โดยมีการกำหนดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจและระบบการบริหารและการจัดการของแต่ละส่วนราชการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

8. สาเหตุที่ต้องปฏิรูประบบราชการ

มีดังต่อไปนี้ คือ (อภิสิทธิ์ เวชชาวิวะ. 2535 : 24 – 25)

8.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ที่ผ่านมามีแนวโน้มที่จะเกิดการขยายตัวของระบบการค้า การเคลื่อนไหวของเงินทุนแบบเสรี ทำให้เกิดความสลับซับซ้อนด้านความสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐและเอกชน จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มสมรรถภาพและ

ความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยน เพื่อการตอบสนองความต้องการของระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

8.2 ความสามารถในการปรับและพัฒนาตนเองของภาครัฐมีข้อจำกัด เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการกำหนดนโยบายรวมทั้งการบริหารงานที่ผิดพลาด นำไปสู่การเริ่มต้นกระบวนการปฏิรูปทางการเมือง คือการร่างรัฐธรรมนูญ โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกระบวนการที่อิสระจากฝ่ายการเมืองและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักของระบอบประชาธิปไตย

8.3 ปัญหาหลักของระบบราชการคือความล่าช้า เนื่องจากเป็นระบบที่ได้เริ่มใช้มานาน ขาดการปรับปรุงตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ลักษณะสำคัญของความล่าช้าได้แก่ โครงสร้างขององค์กรที่มีขนาดใหญ่ สลับซับซ้อน ขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพความคล่องตัวในการปฏิบัติการกิจและความสามารถในการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยและการรวมอำนาจและการผูกขาดโดยรัฐ ยังเป็นการชี้หน้าและการแทรกแซงกลไกตลาด ส่งผลให้เอกชนขาดการมีส่วนร่วม และสร้างความบิดเบือนในระบบเศรษฐกิจและสังคมในที่สุด

8.4 ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ประชาชนไม่พอใจในบริการที่ได้รับจากหน่วยงานราชการ และภายใต้ข้อจำกัดของโครงสร้างและกฎระเบียบต่างๆ ข้าราชการไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ จึงมีความจำเป็นในการปฏิรูปอย่างจริงจัง

8.5 ระบบเศรษฐกิจเติบโตเร็ว จึงไม่มีการระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณ ทำให้เกิดการขยายตัวในด้านบุคลากรและภาระงบประมาณอย่างขาดการควบคุม

8.6 ฝ่ายการเมืองไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูประบบราชการในระดับต้นๆ จึงไม่มีแผนนโยบายที่จริงจังออกมาผลักดันการปฏิรูป

8.7 การปฏิรูประบบราชการ เป็นงานที่ละเอียดอ่อนส่งผลกระทบต่อคนจำนวนมาก อาจเกิดการต่อต้าน หากไม่มีการทำความเข้าใจที่ประสบผลสำเร็จ ทำให้นักการเมืองลังเลใจที่จะดำเนินการปฏิรูประบบราชการอย่างจริงจัง

9. แนวโน้มของการบริหารกิจการภาครัฐ : ทิศทางและเป้าหมายของการปฏิรูป

สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกันให้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิรูประบบราชการ เป็นเรื่องของความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนระบบบริหารราชการแผ่นดิน หรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองในระดับมหภาค เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ที่จะนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้าง ระบบและไกของภาคราชการให้สามารถสนองตอบต่อความ

ราชการทางปกครอง โดยคำนึงถึงสิทธิของประชาชนที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ตามกฎหมาย

9.1.10 ต้องสร้างความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ให้เกิดขึ้นในระบบ บริหารงานของรัฐซึ่งจะนำไปสู่การเยียวยาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบราชการได้ อย่างถูกต้องและสถานการณ์

อย่างไรก็ดี สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกันให้ชัดเจนก็คือ เรื่องของการปฏิรูประบบราชการ “เป็นเรื่องของความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนระบบบริหารราชการแผ่นดิน หรือระบบบริหารกิจการบ้านเมืองในระดับมหภาค เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ที่จะนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้าง ระบบและไกของภาคราชการให้สามารถสนองตอบต่อ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า และมีศักยภาพสูงเพียงพอที่จะแข่งขันกับต่างประเทศ ในเวทีโลก”

9.2 ผลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการปฏิรูประบบราชการ ในส่วนของ ประชาชน จะเห็นว่าหากการปฏิรูประบบราชการประสบความสำเร็จ ประชาชนก็ได้รับผลทั้ง ทางตรงและทางอ้อมจากการปฏิรูประบบราชการ พอสรุปได้อย่างน้อย 5 ประการ คือ

9.2.1 จะได้รับบริการของรัฐที่ดี มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม

9.2.2 จะได้รับการดูแลคุ้มครองสิทธิเสรีภาพที่ดี

9.2.3 จะได้รับความช่วยเหลือเกื้อหนุนในการประกอบกิจการเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนเองและของประเทศชาติโดยรวม

9.2.4 จะได้รับการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจและดำเนิน กิจการที่รัฐไม่ควรทำเอง หรือควรทำในบางส่วน

9.2.5 จะได้รับสิทธิในการตรวจสอบและการชี้แจงเกี่ยวกับการทำงานของ หน่วยงานของรัฐและของเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น

นอกจากนั้นแล้ว องค์ประกอบสำคัญที่จะเป็นตัวเร่งให้การปฏิรูประบบราชการ สามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้เร็วหรือช้าเพียงใด จะขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงของ หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยว่าจะมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องระบบราชการและการบริหารราชการ ไป ในทิศทางหรือแนวเดียวกันหรือไม่

9.3 การทบทวนหรือปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์ของผู้บริหาร ได้แก่ (ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์. 2544 : 7 – 10)

- 9.3.1 จะต้องไม่คิดว่างานล้นมือคือประสิทธิภาพ
 - 9.3.2 จะต้องไม่คิดว่าความซ้ำซ้อนคือการซ้ำเสริม
 - 9.3.3 จะต้องไม่คิดว่าการลดงานคือการลดอำนาจ
 - 9.3.4 จะต้องไม่คิดว่าการลดคนคือการลดบารมี
 - 9.3.5 จะต้องไม่คิดว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้คือความสิ้นเปลือง
 - 9.3.6 จะต้องไม่คิดว่าความล่าช้าคือความรอบคอบ
 - 9.3.7 จะต้องไม่คิดว่าการตรวจสอบคือการจับผิด
 - 9.3.8 จะต้องไม่คิดว่าการแก้ปัญหาที่ผ่านมาคือการปฏิรูประบบราชการ
- หากผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ไปในทิศทางดังกล่าวได้ และมีใจพร้อมที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแล้ว การปฏิรูประบบราชการก็มีใช้สิ่งที่อยู่นอกเหนือวิสัยที่จะทำได้อีกต่อไป

การปฏิรูประบบราชการไทย

การปฏิรูประบบราชการของไทยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ได้เกิดแรงกระตุ้นที่จะให้มีการเร่งการปฏิรูประบบราชการและได้ปรากฏเป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดแผนปฏิบัติการฟื้นฟูเศรษฐกิจ พิจารณาปรับปรุงระบบข้าราชการพลเรือน โดยเฉพาะการจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และลดอัตรากำลังคน ประกอบกับรัฐธรรมนูญกำหนดบทบาทหน้าที่ของข้าราชการ โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับความเป็นกลางทางการเมืองระบบราชการต้องมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของรัฐและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การปฏิรูประบบราชการเป็นการปรับกลไกภาครัฐ ทั้งในส่วนของบทบาทภารกิจ โครงสร้าง องค์กร ระบบการทำงาน กฎหมาย กฎระเบียบ เครื่องมือการบริหารงาน และกำลังงานในภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพสูง สามารถตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของประชาชน ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ทันการณ์ สามารถผลักดันนโยบายรัฐบาลให้บรรลุสำเร็จ รวมทั้งมีการวัดผล การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม

1. **แนวนโยบายและผลงานสำคัญการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล สมัย นายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย**

1.1 แนวนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล สมัยนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย

นับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมาก็ได้มีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (ปรร.) ขึ้น และได้ใช้ชื่อนี้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2541 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2541 (ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์. 2545 : 4 – 5)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับดังกล่าวข้างต้นกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการเป็นหน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. และกำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการมีหน้าที่ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดและปรับบทบาท ภาระหน้าที่ โครงสร้างและระบบงานของหน่วยงานของรัฐ จัดทำแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ทบทวนกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ กำหนดแนวทาง ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการของหน่วยงานของรัฐ และรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี ตลอดจนประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักงานนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธาน และมีกรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน ได้แก่ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ และอธิบดีกรมบัญชีกลาง นอกจากนี้ยังมีกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบราชการและการจัดส่วนราชการ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารรัฐวิสาหกิจ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารรัฐวิสาหกิจ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวนไม่เกิน 15 คน โดยมี เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่งก็มี ผู้ช่วยเลขานุการอีก 4 คน รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 29 คน

นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) ได้แต่งตั้งให้นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งมีผลงานดังนี้

1.1.1 การจัดกลุ่มภารกิจ

- 1) การกำหนดภารกิจที่จะจัดตั้งเป็นองค์กรมหาชน
- 2) การโอนภารกิจของงานบริการของสถานีสบน้ำด้วยไฟฟ้าให้ อบต.

รับไปดำเนินการ

1.1.2 การจัดโครงสร้างส่วนราชการให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มภารกิจ

- 1) การออกกฎหมายว่าด้วยองค์กรมหาชน
- 2) การจัดโครงสร้างการบริหารงานระดับกระทรวงที่รับผิดชอบด้าน

การค้าและการส่งออก

3) การปรับปรุงโครงสร้างด้านการศึกษาให้มีเอกภาพ

1.1.3 การมอบอำนาจการปกครองสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- 1) การปรับปรุงกฎหมายท้องถิ่นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
- 2) การออกกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นโดย

การจัดให้มีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.ถ)

- 3) ออกกฎกระทรวงเพื่อเพิ่มรายได้ อบจ.
- 4) มาตรการกระจายอำนาจ การให้บริการสาธารณะให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.4 การแปรสภาพกิจกรรมของรัฐให้เป็นกิจกรรมของเอกชน

1.1.5 การลดขนาดกำลังคนของหน่วยงานของรัฐ

- 1) การออกมาตรการปรับขนาดกำลังคน
- 2) การปรับบุคลากร และปิดสำนักงานในต่างประเทศ
- 3) การให้ระงับหรือการจัดตั้ง หรือขยายหน่วยงานใหม่ ของส่วน

ราชการ

1.1.6 การส่งเสริมสนับสนุนการให้รางวัลหน่วยงานดีเด่นและเจ้าหน้าที่ดีเด่นของหน่วยงานของรัฐ

1.2 ผลงานสำคัญของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (ปร.ร.) ในสมัยของนายกรัฐมนตรีนายชวน หลีกภัย

แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544) ได้กำหนดแนวทางและวิธีการปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดของหน่วยงานของรัฐไว้ 12 ประการ เช่น การจัดกลุ่มภารกิจของรัฐ การจัดโครงสร้างส่วนราชการให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มภารกิจ

การปรับปรุงกลไกและวิธีการบริหารงบประมาณแผ่นดินและการบริหารพัสดุ การพัฒนาและนำเทคโนโลยี ใช้ในการปรับปรุงการทำงานในหน่วยงานของรัฐ และการลดขนาดกำลังคนของหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น สิ่งที่คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้ดำเนินการจัดกลุ่มภารกิจของรัฐ มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐที่ไม่ให้เพิ่มจำนวนข้าราชการและให้ส่วนราชการยุบเลิกตำแหน่งที่ว่างลงเนื่องจากการเกษียณอายุของข้าราชการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 กับการให้ยุบตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างลงโดยให้ใช้วิธีการจ้างเหมาบริการแทน นอกจากนี้ยังให้ระงับการจัดตั้งอำเภอและกิ่งอำเภอขึ้นใหม่ ซึ่งมาตรการใหม่นี้จะส่งผลให้สามารถหยุดยั้งการเพิ่มจำนวนข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการได้

ผลของการปฏิรูประบบราชการที่ผ่านมา นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นได้แก่

- 1.2.1 มาตรการปรับภาคราชการในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงาน ก.พ. ตั้งแต่ปลายปี 2540
- 1.2.2 การประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 โดยคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งองค์การมหาชนในรูปแบบของหน่วยงานบริหารแบบพิเศษของรัฐ โดยมีสำนักงานปฏิรูปการศึกษาเป็นแห่งแรกและกำลังจะมีการจัดตั้งอีกหลายแห่งตามมา
- 1.2.3 การลดขนาดกำลังคนตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต : เกษียณก่อนกำหนดของคณะกรรมการ ก.พ.
- 1.2.4 การจัดทำโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการในหน่วยงานนำร่อง 5 แห่งได้แก่ กรมสรรพากร สำนักงานประกันสังคม กรมทะเบียนการค้า กรมที่ดินและสำนักงาน ก.พ. ทำให้มีการรื้อปรับระบบงานสำคัญๆ ในหน่วยงานดังกล่าวจนส่งผลถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนอย่างเห็นได้ชัดเจน
- 1.2.5 การดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ที่จะมีการปฏิรูปหรือปรับเปลี่ยนระบบบริหารงานในภาคราชการในเรื่องสำคัญๆ ถึง 5 เรื่อง คือ การปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ และวิธีการบริหารงานของภาครัฐ การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและการพัสดุ การปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคลากร ปรับเปลี่ยนกฎหมาย และที่สำคัญที่สุดคือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. แนวนโยบายและผลงานการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล สมัยนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร

2.1 แนวนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล สมัยนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร

จากคำแถลงนโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ต่อรัฐบาล เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาการเมืองของประเทศไปสู่ การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน สามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจะมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใสและซ้ดการทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดินและให้บริการประชาชน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและ อนาคต โดยในด้านการบริหารราชการนั้น รัฐบาลมีแนวนโยบายชัดเจนที่จะดำเนินการใน เรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1.1 ปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพและมีโครงสร้างที่กระชับ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศพร้อมทั้งเร่งตรากฎหมายเพื่อปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม เพื่อให้ก้าว ทันการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลก และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

2.1.2 ปรับปรุงบทบาทของภาครัฐจากผู้ปฏิบัติและควบคุมมาเป็น ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนและ ประชาชน โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนสามารถมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการ ปฏิรูประบบราชการ เพื่อวางแนวทางดำเนินการให้ชัดเจนและต่อเนื่อง

2.1.3 ปรับกระบวนการบริหารราชการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ ประชาชนได้รับบริการข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวางรวดเร็ว และเท่าเทียมกัน พร้อมกันนี้จะ ปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้สอดคล้องกับความต้องการของ ประชาชนอย่างแท้จริง

2.1.4 เร่งพัฒนาคุณภาพของข้าราชการให้มีทัศนคติที่เอื้อต่องานบริการ ประชาชนรวมทั้งทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้การบริการ ประชาชนรวมทั้งทบทวนกฎหมายระเบียบ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหาร ราชการมีความยืดหยุ่น มีประสิทธิผลโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีการประเมินผลที่เป็นระบบ และเป็นธรรม

2.1.5 เร่งรัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณ ให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม มีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

สาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ซึ่งแตกต่างไปจากปัจจุบัน โดยมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐมนตรี และผู้บริหารระดับสูงสุดของกระทรวงอย่างชัดเจน ที่สำคัญเป็นการกำหนดนโยบายและการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยรัฐมนตรี รับผิดชอบกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา ปลัดกระทรวง รับผิดชอบในการแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ อธิบดี รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทางและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง ส่วนร่าง พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฯ สาระสำคัญเป็นการปรับโครงสร้างกระทรวงใหม่ ตามกลุ่มภารกิจโดยให้มีจำนวนทั้งสิ้น 20 กระทรวง จากเดิมมี 14 กระทรวง 1 ทบวง รับผิดชอบการดำเนินงานตามภารกิจแต่ละด้าน ทั้งนี้เพื่อความเป็นเอกภาพและจะทำให้งานไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 กระทรวงที่รับผิดชอบงานตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมี 6 กระทรวง คือสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม

กลุ่มที่ 2 กระทรวงเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมี 10 กระทรวง คือ กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและพัฒนาอาชีพ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการศึกษา กระทรวงอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

กลุ่มที่ 3 กระทรวงที่มีภารกิจเฉพาะ ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม หรือนโยบายสำคัญของรัฐบาล มี 4 กระทรวง คือ กระทรวงกีฬา และกิจการเยาวชน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงานและกระทรวงวัฒนธรรม

สำหรับกระทรวงที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ อาทิ กระทรวงมหาดไทย มีการรวมกรมโยธาธิการเข้ากับกรมการผังเมือง แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น กรมโยธาธิการและผังเมือง มีการจัดตั้งกรมใหม่คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โดยการยุบกรมเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงยุติธรรม มีกรมมาสังกัดเพิ่มมากขึ้น อาทิ กรมตรวจคนเข้าเมืองกรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ รวมทั้งหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่วนกระทรวงที่จัดตั้งขึ้นใหม่มี 6 กระทรวง ที่สำคัญ อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ พัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม มีกรมที่สำคัญ คือ กรมพัฒนา สังคมและสวัสดิการ โดยการเปลี่ยนชื่อมาจากกรมประชาสงเคราะห์ และสำนักงานกิจการสตรีและ สถาบันครอบครัว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรณี และกรมป่าไม้ นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งหน่วยงานใหญ่ภายใต้ ชื่อ “คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)” โดยมีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 10 คน รับผิดชอบ ในการดูแลข้าราชการทุกส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มี ประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีจำนวนกระทรวงเพิ่มขึ้น แต่จะไม่มี的增加ตำแหน่ง รัฐมนตรี เนื่องจากรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีรัฐมนตรีรวมทั้งนายกรัฐมนตรีได้ไม่เกิน 36 คน ดังนั้นจึงต้องมีการลดจำนวน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีช่วยว่าการ ลงส่วนข้าราชการที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือข้าราชการพลเรือนสามัญจำนวน 394,384 คน ไม่รวมข้าราชการครูอีก ประมาณ 590,000 คน ส่วนข้าราชการตำรวจจะได้รับผลกระทบ เพียงเล็กน้อยจากการที่บางส่วนต้องย้ายไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม สำหรับข้าราชการทหารจะ ไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ซึ่งจะเน้นจุดที่สำคัญที่สุดของการปฏิรูประบบราชการครั้งนี้ ก็คือ การปรับราชการให้มีขนาดเล็กลงแต่มีประสิทธิภาพสูง เปิดโอกาสให้ประชาชนและ ประชาคมให้เข้ามามีส่วนร่วมใช้งบประมาณแนวใหม่เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนในการปฏิรูป ระบบราชการ และจัดระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเพื่อสร้างข้าราชการมืออาชีพ ชื่อสัตย์ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

2.2 ผลงานการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาลสมัย พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร

เมื่อ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศ เมื่อต้นปี พ.ศ. 2544 คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (นายปองพล อดิเรกสาร เป็นประธานกรรมการ) ได้เสนอ

2.2.1 ข้อปฏิรูป 5 ข้อ คือ (จักรพันธ์ วงษ์บุญญาพาทย. 2544)

- 1) การกิจของระบบราชการ ควรลดน้อยลง
- 2) ขจัดภารกิจที่ไม่จำเป็น
- 3) ต้องมีความอิสระคล่องตัวในการบริหารและตรวจสอบ
- 4) การปรับเปลี่ยนแนวทางในเรื่องการจัดงบประมาณ
- 5) การสนองความต้องการ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี

ส่วนร่วม

2.2.2 โครงสร้างกระทรวงใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2545 : 87)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงสร้างกระทรวงใหม่ คือ

- 1) สำนักนายกรัฐมนตรี
- 2) กระทรวงกลาโหม
- 3) กระทรวงการคลัง
- 4) กระทรวงการต่างประเทศ
- 5) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 6) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 7) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 8) กระทรวงคมนาคม
- 9) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 10) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 11) กระทรวงพลังงาน
- 12) กระทรวงพาณิชย์
- 13) กระทรวงมหาดไทย
- 14) กระทรวงยุติธรรม
- 15) กระทรวงแรงงาน
- 16) กระทรวงวัฒนธรรม
- 17) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 18) กระทรวงศึกษาธิการ
- 19) กระทรวงสาธารณสุข
- 20) กระทรวงอุตสาหกรรม

การปรับบทบาท ภารกิจ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. วิสัยทัศน์ (กรมปศุสัตว์. 2545 : 23 - 25)

วิสัยทัศน์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปี 2543 – 2552 “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี และสนับสนุนให้มีการผลิตอาหารเพียงพอและปลอดภัยแก่การบริโภค และเป็นผู้นำของโลกในการส่งออกอาหาร ภายใต้การบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

2. พันธกิจ

เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุตาม “วิสัยทัศน์” ดังกล่าวจึงได้กำหนด “พันธกิจ” ที่สำคัญไว้ 5 ประการ

พันธกิจที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้เพียงพอแก่การบริโภคทั้งภายในประเทศและการส่งออก

พันธกิจที่ 3 เสริมสร้างขีดความสามารถของภาคเกษตรให้สามารถรักษาความเป็นผู้นำในการส่งออกสินค้าอาหาร โลก

พันธกิจที่ 4 ปรับกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีลักษณะแบบบูรณาการมากยิ่งขึ้น โดยมีการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจที่ 5 ปรับปรุงการบริหารองค์การและพัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในแต่ละพันธกิจมี “กลยุทธ์” ที่จะนำไปสู่ภารกิจและการจัดองค์การโดยสรุปได้ดังนี้

3. กรอบแนวคิดในการปรับบทบาทและภารกิจ

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ข้างต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้กำหนด “กรอบแนวคิด” ในการปรับบทบาทและภารกิจใหม่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงโครงสร้างองค์การใหม่ ซึ่งสรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้

3.1 ได้กำหนดบทบาทและภารกิจหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น 2 ด้าน และด้านสนับสนุนอีก 1 ด้านคือ

3.1.1 ด้านการผลิตและการจัดการผลผลิต

1) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรมีการผลิต และการจัดการผลผลิต เพื่อเป็นทางเลือกของเกษตรกรใน 2 ลักษณะ คือการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และการผลิตเพื่อการแข่งขันโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการคือ

1.1 สนับสนุนการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงพึ่งพาตนเองเพื่อการบริโภคในครัวเรือนหรือภายในประเทศ

1.2 เพิ่มขีดความสามารถของการผลิตสินค้าของเกษตรกรให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 ด้านอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเน้นภารกิจที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดย

1) ให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตอย่างประหยัด และคุ้มค่า

2) ให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

3) ให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน

3.1.3 ด้านการสนับสนุน เป็นภารกิจที่ต้องสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจ 2 ด้านข้างต้น โดยมุ่งเน้น

1) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารองค์การ ในเรื่องเกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและสหกรณ์การจัดทำแผนแม่บทแผนปฏิบัติการ และระบบการติดตามประเมินผลการจัดทำตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key performance indicator : KPI)

2) เสริมสร้างกลไกและกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results based management : RBM)

3) พัฒนานุคลากรของกระทรวงให้มีความรู้ ความสามารถและสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน

4) ปรับบทบาทของส่วนราชการในส่วนกลางให้เป็น “หน่วยงานทางวิชาการ” โดยเน้นบทบาททางด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้สามารถพัฒนางานวิจัย ที่จะสนับสนุนการผลิตได้อย่างเต็มที่ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาภาคเอกชน และสถาบันเกษตรกร

5) ยกเลิกหน่วยงานส่วนกลางที่ไม่จำเป็นในระดับภาค / เขตที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและมีสำนักงานไปตั้งอยู่ในภูมิภาค เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยจะให้คงไว้เฉพาะหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการเท่านั้น

6) ให้มี “ผู้นำ” ที่ทำหน้าที่เป็น ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับจังหวัดอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรมในการบริหารจัดการ และกำกับดูแลแผนงานงบประมาณและบุคลากรในลักษณะ “บูรณาการ” จากทุกส่วนราชการในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ

7) จัดระบบงานส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่ให้มีความเป็นเอกภาพสามารถให้บริการเกษตรอย่างครบวงจรครอบคลุมทุกสาขาทั้ง พืช ปศุสัตว์ และประมง ณ จุดเดียว (One stop service) โดยให้มีหน่วยงานส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอที่อยู่ภายใต้สายบังคับบัญชาเดียว (Single command)

8) ปรับเปลี่ยนวิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นที่ความต้องการของเกษตรกรเป็นหลัก สนับสนุนให้เกษตรกรจัดทำแผนการผลิตของตนเอง และมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเจ้าหน้าที่รัฐ จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็ว ผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในพื้นที่และเครือข่ายเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของศูนย์ฯ

9) เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานในบางภารกิจจะต้องปรับเปลี่ยนเป็น องค์การมหาชน (P.O.) หรือถ่ายโอนให้ภาคเอกชนดำเนินการ เช่น งานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเชิงพาณิชย์ ในการให้บริการตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตร งานผลิตพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์บางชนิด งานผลิตชีวภัณฑ์ และงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น

10) จัดตั้งหน่วยงานหรือองค์การใหม่ (ที่มีฐานะต่ำกว่ากรม) ตามการปรับบทบาทและภารกิจใหม่ ตามพันธกรณี หรือตามข้อตกลงกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น งานนโยบายทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ งานพัฒนา งานวิจัยการเกษตร งานมาตรฐานและผลัดกันสินค้าเกษตร งานพิพิธภัณฑการเกษตร เป็นต้น

11) ในระยะยาวจะคงเหลือภารกิจหลักเพียงด้านเดียว คือด้านการผลิต เนื่องจากด้านอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติจะร่วมกับด้านสิ่งแวดล้อมของกระทรวงอื่น ตั้งเป็นกระทรวงใหม่

12) การปรับบทบาทและภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในครั้งนี้จะมีผลทำให้จำนวนอัตราราชการและลูกจ้างประจำในภาพรวมลดลง และส่งผลให้

งบประมาณค่าใช้จ่ายลดลงตามไปด้วย เนื่องจากจะมีการเก็ยอัตรากำลังในระหว่างส่วนราชการให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปรับเปลี่ยนไป

การปรับบทบาท ภารกิจ และแบ่งส่วนราชการ กรมปศุสัตว์

1. วิสัยทัศน์

กรมปศุสัตว์เป็นองค์กรหลักของรัฐที่มีสมรรถนะทันสมัยในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสุขภาพสัตว์ ให้มีสัตว์เพียงพอปลอดภัยจากโรค ผู้บริโภคปลอดภัยแข่งขันได้ในตลาดโลก (กรมปศุสัตว์. 2545 : 18-29)

2. ภารกิจของกรมปศุสัตว์

- 2.1 ศึกษาค้นคว้า วิจัยและพัฒนาด้านการปศุสัตว์
- 2.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์
- 2.3 ควบคุม ป้องกัน กำจัดโรค
- 2.4 กำกับดูแลดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการปศุสัตว์
- 2.5 วินิจฉัยชันสูตร บำบัดโรค
- 2.6 สนับสนุนการผลิต ขยาย และกระจายพันธุ์
- 2.7 ควบคุมและพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
- 2.8 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.9 อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและควบคุมมลภาวะจากฟาร์มปศุสัตว์

3. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- 3.1 ด้านบริหาร
- 3.2 ด้านสุขภาพสัตว์
- 3.3 ด้านผลิตสัตว์
- 3.4 ด้านมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

4. หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน

- 4.1 สำนักงานเลขานุการกรม มีหน้าที่ เกี่ยวกับราชการของกรม งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยความสะดวก งานอาคารสถานที่ ประชาสัมพันธ์
- 4.2 กองคลัง มีหน้าที่ เกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี งบประมาณ ฯลฯ

- 4.3 กองการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ การจัดโครงสร้างส่วนราชการ และบริหารงานบุคคลทั้งหมด
- 4.4 กองฝึกอบรม มีหน้าที่ การพัฒนาบุคคล
- 4.5 กองกฎหมาย มีหน้าที่ ดูแลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของกรมปศุสัตว์
- 4.6 กองแผนงาน มีหน้าที่ การจัดระบบแผนงาน ระบบงบประมาณ การติดตามประเมินผลข้อมูลสารสนเทศ
- 4.7 กองปศุสัตว์ต่างประเทศ มีหน้าที่ กำหนดยุทธวิธี การขอรับและการให้ความช่วยเหลือด้วยความร่วมมือทางวิชาการ ดูแลสนธิ สัญญา และข้อตกลงระหว่างประเทศ กำหนดมาตรการทางธุรกิจการค้าและการลงทุนด้านสินค้าปศุสัตว์
- 4.8 สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ มีหน้าที่ เกี่ยวกับงานวิจัยด้านชันสูตรโรคสัตว์ทางโรคติดเชื้อ โรคไม่ติดเชื้อ โรคติดต่อระหว่างคนกับสัตว์ และโรคพิษสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผลิตชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการทดสอบและป้องกันโรค
- 4.9 สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ มีหน้าที่ ดูแลตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุข-นัขบ้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุมบำบัดโรคสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4.10 สถาบันเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ มีหน้าที่ วิจัยเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการผสมเทียมเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์และการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ดำเนินการผลิตและจัดหาน้ำเชื้อ ตัวอ่อน และเวชภัณฑ์ที่ใช้ในด้านเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์
- 4.11 สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ มีหน้าที่ ผลิต วิจัย และพัฒนาชีวภัณฑ์สัตว์ที่ใช้ป้องกันโรคและสารทดสอบโรค
- 4.12 สถาบันวิจัยและพัฒนาการผลิตสัตว์ กั้นคว่า วิจัย เกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ การสร้างพันธุ์สัตว์ทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์พัฒนาพันธุ์สัตว์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การแข่งขันผลประโยชน์สัตว์พื้นเมือง การจัดการฟาร์มที่เหมาะสมในการผลิตสัตว์ การดูแลกฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์
- 4.13 สถาบันวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ มีหน้าที่ วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์สูตรอาหารสัตว์ มาตรฐานความต้องการของสัตว์แต่ละชนิด พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช อาหารสัตว์ อนุรักษ์พืช อาหารสัตว์ เมล็ดพืชอาหารสัตว์ การผลิต การเก็บรักษา การตรวจสอบควบคุม รับรองคุณภาพและระบบการตลาดเมล็ดพันธุ์ ตลอดจน

การวางแผนการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และพัฒนาเพื่อส่งออกไปแข่งขันในตลาดโลก

4.14 สำนักมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ มีหน้าที่ ควบคุมคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ เช่น อาหารสัตว์ ยาสัตว์ เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เพื่อให้ได้มาตรฐานสากลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.15 สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการและตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ มีหน้าที่ ตรวจสอบ กำกับ และรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการ การควบคุมคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

4.16 สถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการปศุสัตว์ มีหน้าที่ พัฒนาระบบการผลิตปศุสัตว์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ การลงทุนและเศรษฐกิจการ ปศุสัตว์ให้เหมาะสมกับนโยบายการผลิตศักยภาพเกษตรกำหนดเขตเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยี เทคโนโลยีการปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับระบบการผลิต การตลาด สิ่งแวดล้อม การค้าระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพ ผู้ประกอบการปศุสัตว์และป้องกันสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการอาชีพการปศุสัตว์ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวง โครงการพื้นที่เฉพาะ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความสะดวกจากปัญหาต่างๆ ปัญหาธรรมชาติรวมทั้งเลขานุการในคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาระบบการผลิตปศุสัตว์แห่งชาติ

5. ภารกิจที่ปรับเปลี่ยนในส่วนของกรมปศุสัตว์ จากผลของการปฏิรูประบบ

ราชการ

5.1 โอนงานส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์ให้กรมส่งเสริมการเกษตร

5.2 โอนงานเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค (เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า) ให้ท้องถิ่นดำเนินการ

5.3 งานกำกับดูแล กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปศุสัตว์

กำหนดเฉพาะภารกิจที่เปลี่ยนแปลง หากเป็นภารกิจที่ดำเนินการอยู่แล้ว และยังจำเป็นต้องดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการต่อไป

จาก 3 ภารกิจ กรมปศุสัตว์ได้กำหนดเป็นภารกิจที่ต้องทำดังนี้

5.3.1 ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาด้านการปศุสัตว์

5.3.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์

5.3.3 ควบคุม ป้องกัน กำจัดโรค

5.3.4 กำกับดูแล ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์

5.3.5 วินิจฉัย ชั้นสูตร บำบัดโรค

5.3.6 สนับสนุนการผลิต ขยาย และกระจายพันธุ์

5.3.7 ควบคุมดูแลและพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

5.3.8 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.3.9 อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และควบคุมมลภาวะ จากฟาร์มปศุสัตว์

6. หน้าที่ ความรับผิดชอบใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม

6.1 ดำเนินการตามกฎหมาย 6 ฉบับ (กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุมบำบัดโรคสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์) ที่มีอยู่เดิมกรมต้องดูแลเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ กฎหมายว่าด้วยทารุณกรรมสัตว์ กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้า กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยอาหารและยา กฎหมายว่าด้วยแรงงานและอุตสาหกรรม กฎหมายปกครองที่กำลังจะใช้

6.2 วิจัย พัฒนา ผลิตและจัดหาชีวภัณฑ์ นอกจากสำหรับการป้องกันกำจัดโรคสัตว์ ยังป้องกันโรคติดต่อระหว่างคนและสัตว์ พัฒนาสุขภาพสัตว์และรักษาสิ่งแวดล้อมจากการปศุสัตว์

6.3 ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการปศุสัตว์ทั้งในด้านการผลิต สุขภาพและสุขอนามัยที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ

6.4 ดำเนินการปรับปรุงระบบการ สนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ ให้ทันต่อสถานการณ์และการแข่งขันทางการค้าโลก

6.5 ดำเนินการพัฒนามาตรฐาน การควบคุมคุณภาพกำกับและรับรองการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคอย่างครบวงจร

6.6 ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แหล่งพันธุกรรมสัตว์พื้นเมือง พืชอาหารสัตว์และจุลินทรีย์ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ปศุสัตว์ ตลอดจนศึกษาเทคโนโลยีเพื่อควบคุมมลภาวะที่เกิดจากการผลิตปศุสัตว์เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบโครงสร้างเดิมกับโครงสร้างใหม่ของกรมปศุสัตว์

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ.แบ่งส่วนราชการ พ.ศ.2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
<p>1. สำนักงานเลขานุการกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายสารบรรณ - ฝ่ายก่อสร้างและบำรุงรักษา - ฝ่ายนิติการ (ไปอยู่กองกำกับดูแลด้าน การปศุสัตว์ ตามโครงสร้างใหม่) - ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ - ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ - งานห้องสมุด 	<p>ราชการบริหารส่วนกลาง</p> <p>1. สำนักงานเลขานุการกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายสารบรรณ - ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ - ฝ่ายช่วยนักวิชาการ - ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ - กลุ่มงานวิศวกรรม
<p>2. กองการเจ้าหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - กลุ่มพัฒนาระบบ - ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง - ฝ่ายทะเบียนประวัติและบำเหน็จ ความชอบ - ฝ่ายวิจัย 	<p>2. กองการเจ้าหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - กลุ่มพัฒนาระบบ - ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง - ฝ่ายทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ - กลุ่มวิจัยและพัฒนาบุคลากร (มาจากกองฝึกอบรม) - กลุ่มวิจัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์
<p>3. กองคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - ฝ่ายการเงิน - ฝ่ายบัญชี - กลุ่มพัฒนาระบบ - ฝ่ายพัสดุ 	<p>3. กองคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - ฝ่ายการเงิน - ฝ่ายบัญชี - กลุ่มพัฒนาระบบ - ฝ่ายพัสดุ (เฉพาะงานอาคารสถานที่และยานพาหนะ ไปอยู่สำนักงานเลขานุการกรม)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ.แบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
<p>4. กองแผนงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - ฝ่ายประมวลผลและสถิติ - ฝ่ายแผนงานและงบประมาณที่ 1 - ฝ่ายแผนงานและงบประมาณที่ 2 - ฝ่ายแผนงานและงบประมาณที่ 2 - ฝ่ายโครงการพิเศษ (ไปอยู่ในสำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี) 	<p>4. กองแผนงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - กลุ่มงานพัฒนาระบบและแผนงานงบประมาณ - กลุ่มงานประเมินผล
<p>5. กองฝึกอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานธุรการ - ฝ่ายแผนงานและพัฒนาการฝึกอบรม - ฝ่ายฝึกอบรมข้าราชการ (ไปอยู่สำนักพัฒนาการปศุสัตว์ตามโครงสร้างใหม่) - ฝ่ายฝึกอบรมเกษตรกร กองส่งเสริมการปศุสัตว์ - ฝ่ายบริหารทั่วไป - กลุ่มงานเสริมโคนม - กลุ่มงานส่งเสริมโคเนื้อและกระบือ - กลุ่มงานส่งเสริมสัตว์เล็กและสัตว์ปีก - กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพสัตว์ - กลุ่มงานผลิตภัณฑ์สัตว์ - กลุ่มงานเศรษฐกิจการปศุสัตว์ - ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ 	<p>5. สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - กลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ - กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ - กลุ่มวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี - กลุ่มความร่วมมือการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ - กลุ่มโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่เฉพาะ - กลุ่มแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ด้านการปศุสัตว์ - กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

<p>โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ.แบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)</p>	<p>โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)</p>
<p>6. กองอาหารสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานวิเคราะห์อาหารสัตว์ - ฝ่ายขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ - กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์ 	<p>6. กองอาหารสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - กลุ่มงานวิเคราะห์อาหารสัตว์ - กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์ - กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์ - กลุ่มงานถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ - ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ - สถานีอาหารสัตว์
<p>7. สถาบันสุขภาพสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานพยาธิวิทยา - กลุ่มงานแบคทีเรียและเชื้อรา - กลุ่มงานไวรัสวิทยา - ฝ่ายเลี้ยงสัตว์ทดลอง - กลุ่มงานอินมูน - ชีรั่มวิทยา - กลุ่มงานปรสิตวิทยา - กลุ่มงานระบาดวิทยา - กลุ่มงานพิษวิทยาและชีวเคมี 	<p>7. สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอำนวยการ - กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรับรองมาตรฐาน - ห้องปฏิบัติการชั้นสูงโรคสัตว์ - กลุ่มงานพยาธิวิทยา - กลุ่มงานอินมูนและชีรั่มวิทยา - กลุ่มงานชีวเคมีและพิษวิทยา - กลุ่มงานปรสิตวิทยา - กลุ่มงานไวรัสวิทยา - กลุ่มงานแบคทีเรียและเชื้อรา - ฝ่ายเลี้ยงสัตว์ทดลอง - ศูนย์อ้างอิงมาตรฐานโรคปากและเท้าเปื่อย - ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ แบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
	8. กองนิติการ - งานบริหารทั่วไป - กลุ่มงานคดี 1 (มาจากฝ่ายนิติการ สลก.) - กลุ่มงานคดี 2 (มาจากฝ่ายนิติการ สลก.) - กลุ่มงาน กม. + ระเบียบ (มาจากฝ่ายนิติการ สลก.)
8. กองกำกับดูแลด้านการปศุสัตว์ - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานวิเคราะห์ภาวะโรคระบาด - ฝ่ายวางแผนป้องกันกำจัดโรค - ฝ่ายค่านกกันสัตว์ 9. กองสัตวรักษ์ - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานโรคสัตว์ใหญ่ - กลุ่มงานโรคสัตว์เล็ก - กลุ่มงานโรคสัตว์ปีก - กลุ่มงานวิเคราะห์และบำบัดโรคสัตว์ - ฝ่ายควบคุมการบำบัดโรคสัตว์	9. สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ - ส่วนอำนวยการ - ส่วนควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน - ส่วนควบคุมโรคระบาดทั่วไป - ส่วนระบาดวิทยาทางสัตวแพทย์ - ส่วนบำบัดโรคสัตว์ - ส่วนควบคุมเคลื่อนย้ายและกักกัน - สถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ แบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
<p>10. กองผสมเทียม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานวิจัยและควบคุมคุณภาพน้ำเชื้อ - กลุ่มงานวิจัยการผสมเทียม - กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผสมเทียม - ฝ่ายเลี้ยงสัตว์พันธุ์และผลิตน้ำเชื้อ 	<p>10. สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอำนวยการ - กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตสัตว์ - กลุ่มงานอนุรักษ์พัฒนาแหล่งพันธุกรรมสัตว์พื้นเมืองด้วยวิธีการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ - กลุ่มงานวิจัยและผลิตน้ำเชื้อ - กลุ่มงานวิจัยเทคโนโลยีการสืบพันธุ์ปศุสัตว์
<p>11. กองบำรุงพันธุ์สัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ - กลุ่มงานโรค - กลุ่มงานกระบือ - กลุ่มงานสัตว์เล็ก - กลุ่มงานสัตว์ปีก 	<p>11. กองบำรุงพันธุ์สัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและการจัดการฟาร์ม - กลุ่มงานอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งพันธุกรรมสัตว์พื้นเมืองด้วยวิธีธรรมชาติ
<p>12. กองผลิตชีวภัณฑ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ - ศูนย์ผลิตชีวภัณฑ์ - ศูนย์โรคปากและเท้าเปื่อย - ศูนย์ควบคุมชีวภัณฑ์ - ศูนย์โรคพิษสุนัขบ้า (ไปอยู่สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ตามโครงสร้างใหม่) - ฝ่ายเพาะเลี้ยงสัตว์ทดลอง 	<p>12. สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนบริหารกลาง - กลุ่มผลิตชีวภัณฑ์ - กลุ่มทดสอบคุณภาพชีวภัณฑ์ - กลุ่มวิจัยและพัฒนา - กลุ่มสัตว์ทดลอง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎ แบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
13. กองสัตวแพทย์สาธารณสุข - งานธุรการ - ฝ่ายตรวจสอบและควบคุมคุณภาพ - ฝ่ายวิเคราะห์ - ฝ่ายสุขศาสตร์น้ำนมดิบและผลิตภัณฑ์ - ฝ่ายโรคสัตว์ติดคน	13. สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ - ฝ่ายบริหารทั่วไป - ส่วนมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ - ส่วนรับรองด้านการปศุสัตว์ - ส่วนตรวจสอบและกำกับมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ - ส่วนพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์
14. กองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ - งานธุรการ - ฝ่ายทะเบียนและมาตรฐานอาหารสัตว์ - กลุ่มงานวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์ - ฝ่ายสารวัตรอาหารสัตว์ที่ 1 - ฝ่ายสารวัตรอาหารสัตว์ที่ 2 - ฝ่ายสารวัตรอาหารสัตว์ที่ 3 - ฝ่ายสารวัตรอาหารสัตว์ที่ 4 (ฝ่ายสารวัตรอาหารสัตว์ที่ 1-4 ไปอยู่กองกำกับดูแลด้านการปศุสัตว์ ตามโครงสร้างใหม่)	14. สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ - ฝ่ายงานบริหารทั่วไป - ฝ่ายงานบริหารกลาง - กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพป้องกันการ - กลุ่มรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการ - ส่วนตรวจสอบคุณภาพปศุสัตว์ - กลุ่มตรวจสอบคุณภาพชีววัตถุสำหรับสัตว์ - กลุ่มตรวจสอบคุณภาพเนื้อสัตว์ และผลผลิตจากสัตว์ - กลุ่มตรวจสอบคุณภาพชีววัตถุสำหรับสัตว์ - กลุ่มตรวจสอบคุณภาพนมและผลิตภัณฑ์นม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โครงสร้างเดิม (ตาม พ.ร.ฎแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2537)	โครงสร้างใหม่ (ตามพ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545)
<p>15. สำนักงานปศุสัตว์เขต 1-9</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายบริหารทั่วไป - ฝ่ายวางแผนและติดตามประเมินผล - ส่วนส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ - ส่วนป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ - ศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ (มีเฉพาะเขต 2,4,5 และ 8) - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ - ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ - ศูนย์วิจัยการผสมเทียม 	<p>15. สำนักงานสัตวศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1-9</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอำนวยการ - ส่วนป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ - ส่วนตรวจรับรองคุณภาพสินค้า - ส่วนวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปศุสัตว์ - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ <p>16. ศูนย์สารสนเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ <p>17. กลุ่มตรวจสอบภายใน</p> <p>18. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร</p>
<p>ราชการบริหารส่วนภูมิภาค</p> <p>16. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบริหารทั่วไป - ฝ่ายสุขภาพสัตว์ - ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา 	<p>ราชการบริหารส่วนภูมิภาค</p> <p>19. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบริหารงานทั่วไป - กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ - กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ - กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์สัตว์ - ศูนย์ปฏิบัติการด้านการปศุสัตว์
<p>17. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ</p> <p>สรุป หน่วยงานในส่วนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กอง (ระดับ 8) 14 หน่วยงาน - สำนัก (ระดับ 9) 9 หน่วยงาน <p>รวม 23 หน่วยงาน</p>	<p>(ยุบเลิกตามนโยบายกระทรวงเกษตรฯ)</p> <p>สรุป หน่วยงานในส่วนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กอง (ระดับ 8) 10 หน่วยงาน - สถาบัน / สำนัก (ระดับ 9) 16 หน่วยงาน <p>รวม 26 หน่วยงาน</p>

ที่มา : กรมปศุสัตว์. 2545 : 18-24.

โครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

1. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ตามโครงสร้างและบทบาทเดิม

1.1 อำนาจหน้าที่

1.1.1 หน้าที่ทั่วไป

- 1) ร่วมเป็นคณะกรรมการจังหวัดในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ โดยเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัด
- 2) เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาค
- 3) บริหารราชการตามคำแนะนำชี้แจงของปศุสัตว์เขต ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบแบบแผน

1.1.2 งานในหน้าที่

- 1) มีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499
- 2) เป็นหัวหน้าส่วนราชการสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีฐานะเป็นผู้แทนกรมปศุสัตว์ในจังหวัดนั้นๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่และกิจการโดยปกติ ดังต่อไปนี้

2.1 หน้าที่ทั่วไป

ทำการศึกษาและสำรวจสภาพความเป็นอยู่และภูมิประเทศของท้องที่ในเขตจังหวัดของตนให้คำปรึกษา แนะนำ แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเกี่ยวกับการปศุสัตว์

2.2 หน้าที่การปราบและป้องกันโรค

มีอำนาจหน้าที่ในการปราบและป้องกันโรคในเขตท้องที่จังหวัดของตนเพื่อปราบและป้องกันมิให้โรคระบาดลุกลามไปยังที่อื่น

2.3 ตรวจท้องที่ เพื่อสดับรับฟังโรคระบาดและผลการปฏิบัติงานของปศุสัตว์อำเภอในเขตจังหวัดของตน

2.4 ปกครองดูแลข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานของตน

3) เป็นเจ้าหน้าที่จดทะเบียนการค้าสัตว์และส่วนแห่งซากสัตว์ตาม พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499

4) ตรวจตรา ควบคุม การปราบและป้องกันโรคทั่วไปทุกท้องที่ภายในเขตจังหวัดของตน

5) ทำการส่งเสริมชักจูงให้ราษฎรนิยมการเลี้ยงสัตว์ตามนโยบาย

1.1.3 ควบคุมดำเนินงานในสำนักงาน

- 1) ส่งรายงานและผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้กรมปศุสัตว์ทราบ
- 2) ดำเนินการเบิกจ่ายเงินราชการใด ๆ ตามระเบียบแบบแผน
- 3) ตั้งงบประมาณค่าใช้จ่าย
- 4) เสนอความคิดความชอบข้าราชการลูกจ้างในสำนักงาน
- 5) ในกรณีที่มีการย้ายสับเปลี่ยน ให้มอบหรือรับหน้าที่ตามระเบียบแบบแผน

2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ตามโครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ที่มีการปรับเปลี่ยนใหม่ มีดังนี้

2.1 ในด้านอำนาจหน้าที่ มีการกำหนดให้

2.1.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด

2.1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพสัตว์ สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์ภายในจังหวัด

2.1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยพัฒนาประยุกต์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางวิชาการด้านปศุสัตว์ภายในจังหวัด

2.1.4 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2.2 โดยมีการแบ่งบทบาทและภารกิจออกเป็นงานบริหารงานทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.2.1 จัดทำแผนงาน คำขอตั้งงบประมาณ

2.2.2 ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ

2.2.3 งานด้านการเงิน บัญชี วัสดุ ครุภัณฑ์ งานด้านการบริหารงานบุคคล งานติดต่อประสานงานการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งงานสาธารณสุขสถิติข้อมูลสารสนเทศ การปศุสัตว์ และงานธุรการทั่วไป

2.2.4 ดำเนินการโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษอื่นๆ

2.2.5 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.3.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และกฎหมายอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบอำนาจ

2.3.2 ดำเนินการจัดทำแผนและปฏิบัติงานทางวิชาการด้านสุขศาสตร์สัตว์ ด้านวิทยาการสืบพันธุ์ การรักษาพยาบาลสัตว์ที่ซับซ้อน และการชันสูตรทางห้องปฏิบัติการ รวมทั้งสนับสนุนทางวิชาการแก่ศูนย์ปฏิบัติการปศุสัตว์ประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2.3.3 ศึกษา วิเคราะห์วิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสุขภาพสัตว์

2.3.4 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยพัฒนาและประยุกต์เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ผลิตภัณฑ์สัตว์แนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตสัตว์ ให้เหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในพื้นที่

2.4.2 วิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ จัดระบบเขตเศรษฐกิจด้านการปศุสัตว์ ระบบการตลาดปศุสัตว์ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลการพัฒนาเทคโนโลยีการปศุสัตว์ประยุกต์

2.4.3 กำหนดกลยุทธ์ มาตรการ แผนและแนวทางการปฏิบัติงาน ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปสู่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย และองค์กรที่เกี่ยวข้อง และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระบบการพัฒนาปศุสัตว์

2.4.4 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.4.5 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามที่ได้รับมอบหมาย

2.5 กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.5.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยยาสัตว์ กฎหมายว่าด้วยอาหาร และกฎหมายอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.5.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาฟาร์มให้เป็นไปตามมาตรฐานฟาร์มหลักสวัสดิภาพสัตว์ และพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ตรวจสอบติดตามรักษามาตรฐานฟาร์มที่ผ่านการรับรอง ควบคุม และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านมาตรฐานฟาร์มและสินค้าปศุสัตว์ ให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการปศุสัตว์ประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2.5.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

2.5.4 ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบการให้บริการอย่างชัดเจน และหน่วยงานต้องให้การสนับสนุนข้าราชการให้มีโอกาสศึกษาต่อและมีโอกาสได้รับการฝึกอบรม ในงานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้ปฏิบัติงานที่จะสามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต้องมีระดับ การศึกษาสูงด้วย
3. ทักษะในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลทันตาม กำหนดเวลา เช่น สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการงาน ทะเบียนราษฎรได้
4. ผู้ปฏิบัติงานต้องให้บริการโดยไม่เรียกร้องผลประโยชน์อื่นจากผู้มารับ บริการ
5. คู่มือที่ใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานต้องชัดเจนและครอบคลุมงานที่ให้บริการ
6. ปริมาณงานกับอัตรากำลังบุคลากรต้องสมดุลกัน
7. ประสิทธิภาพการให้บริการสูงขึ้น ด้วยการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ใน ระบบงาน
8. ประสิทธิภาพในหน่วยงานจะสูงขึ้น ด้วยการนำเอาระบบบริหารงานใน องค์การ มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน
9. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีระดับการศึกษาสูง
10. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน
11. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นหรือต่ำลง คือ คุณลักษณะส่วนบุคคลหรือคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงานในด้านระดับการศึกษา อายุ ราชการ ระยะเวลาที่เคยปฏิบัติในตำแหน่งงาน
12. ขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่มีผลกระทบใน อันที่จะทำให้หน่วยงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและต่ำลง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานหลังการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง บทบาท และภารกิจใหม่ ตาม

แนวทางการปฏิรูประบบราชการ ของสำนักงานปลัดทั่วไปในพื้นที่สำนักสุศาสตร์สัตวและ
สุขอนามัยที่ 4 สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บุคลากรสังกัดกรมปลัดทั่วไปในพื้นที่สำนักสุศาสตร์สัตวและ
สุขอนามัยที่ 4 ประกอบด้วย 10 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย
สกลนคร นครพนม ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ และจังหวัดมุกดาหาร ที่มีปัญหาหลัง
การปรับเปลี่ยนโครงสร้าง บทบาท และภารกิจใหม่ ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ
ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 สถานภาพผู้ปฏิบัติงานปลัดทั่วไปในพื้นที่สำนักสุศาสตร์สัตวและสุขอนามัย
ที่ 4 แยกเป็น ดังนี้

1.1.1 เจ้าหน้าที่บริหารงานปลัด

1.1.2 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลัด

1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานปลัดของข้าราชการในพื้นที่สำนักสุ
ศาสตร์สัตวและสุขอนามัยที่ 4 แยกเป็น ดังนี้

1.2.1 ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 1 – 10 ปี

1.2.2 ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 11 - 20 ปี

1.2.3 ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 21 – 30 ปี

1.2.4 ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 31 ปี ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การศึกษาปัญหาการดำเนินงานหลังการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้าง บทบาท และภารกิจใหม่ ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ ของสำนักงานปลัด
สัตวในพื้นที่สำนักสุศาสตร์สัตวและสุขอนามัยที่ 4 ปรับปรุงกรอบแนวคิดจากกรอบแนวคิด
ในการปรับบทบาท ภารกิจใหม่ของกรมปลัด

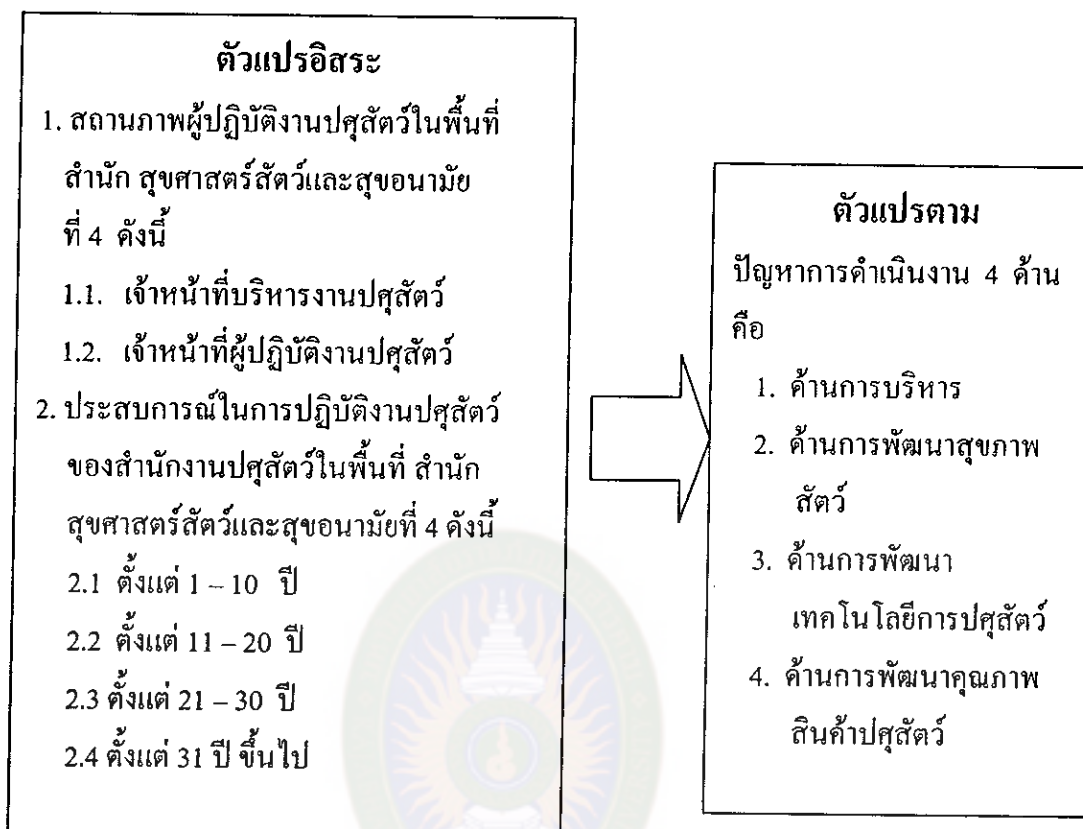
2.1 ด้านการบริหารงาน

2.2 ด้านพัฒนาสุขภาพสัตว

2.3 ด้านพัฒนาเทคโนโลยีการปลัด

2.4 ด้านพัฒนาคุณภาพสินค้าปลัด

จากเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดใน
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย